

TRƯỜNG THCS LONG BIÊN
TỔ XÃ HỘI

NỘI DUNG ÔN TẬP KIỂM TRA GIỮA KÌ II
NĂM HỌC 2022 - 2023
MÔN NGỮ VĂN - KHỐI 8

I. NỘI DUNG KIẾN THỨC CẦN ÔN TẬP:

1. Phạm vi ôn tập

a. Văn bản.

- *Nhớ rừng* - Thế Lữ
- *Ông đồ* - Vũ Đình Liên
- *Quê hương* - Tế Hanh
- *Khi con tu hú* - Tố Hữu
- *Tức cảnh Pác Pó* - Hồ Chí Minh
- *Ngắm trăng* - Hồ Chí Minh

*** Yêu cầu:**

+ Lập bảng hệ thống kiến thức về các tác phẩm (Thông tin về tác giả; Khái quát tác phẩm: Hoàn cảnh sáng tác - Xuất xứ, thể loại, phương thức biểu đạt, đề tài...)

+ Học thuộc thơ

+ Cảm thụ các chi tiết, hình ảnh đặc sắc.

b. Tiếng Việt.

- Câu nghi vấn
- Câu cầu khiến
- Câu cảm thán

*** Yêu cầu:**

+ Lập bảng hệ thống kiến thức về các kiểu câu (Đặc điểm hình thức và chức năng)

+ Vận dụng làm các dạng bài tập: nhận diện, đặt câu, viết đoạn.

c. Tập làm văn.

- Viết đoạn văn nêu cảm nhận về đoạn thơ hoặc bài thơ.
- Viết đoạn văn thuyết minh.

*** Yêu cầu:**

+ Nắm vững lí thuyết viết đoạn văn cảm thụ và thuyết minh.

+ Tạo lập thành đoạn văn hoàn chỉnh theo những mô hình đã học

2. Một số câu hỏi trọng tâm

Câu hỏi định hướng nội dung lí thuyết cần ôn tập

- Câu hỏi về tác giả, tác phẩm, hoàn cảnh sáng tác, xuất xứ, thể loại,

- Nhận diện câu nghi vấn, câu cầu khiến, câu cảm thán và chức năng của kiểu câu đó
- Nhận diện biện pháp nghệ thuật và tác dụng của biện pháp đó.
- Viết đoạn văn phân tích một khổ thơ hoặc theo các cách trình bày nội dung đoạn văn đã được học. Trong đoạn có lồng ghép tiếng Việt.

Câu hỏi vận dụng, nâng cao, mở rộng:

Học sinh biết vận dụng kiến thức để viết đoạn văn nghị luận xã hội. Hiểu được khái niệm, phân tích được các biểu hiện, ý nghĩa, nguyên nhân, tác hại của vấn đề. Đưa ra giải pháp để giải quyết vấn đề. Rút ra được bài học nhận thức và hành động.

II. MỘT SỐ DẠNG BÀI TẬP THAM KHẢO

Bài 1. Cho câu thơ sau:

"Khi trời trong, gió nhẹ, sớm mai hồng

(Ngữ văn 8 - tập 2)

Câu 1. Chép chính xác năm câu tiếp theo để hoàn thiện khổ thơ. Hãy cho biết tên tác giả và hoàn cảnh sáng tác của bài thơ chứa khổ thơ vừa chép.

Câu 2. Chỉ ra các biện pháp tu từ được sử dụng trong khổ thơ vừa chép và nêu tác dụng.

Câu 3. Viết đoạn văn 12 câu theo lối lập luận quy nạp trình bày cảm nhận của em về hình ảnh đoàn thuyền ra khơi đánh cá trong khổ thơ vừa chép. Trong đoạn sử dụng một câu nghi vấn, một trợ từ (gạch chân, chú thích rõ)

Bài 2. Cho khổ thơ sau:

"Ta nghe hè dậy bên lòng

Mà chân muốn đạp tan phòng, hè ôi!

Ngột làm sao, chết uất thôi

Con chim tu hú ngoài trời cứ kêu!"

(Ngữ văn 8 - tập 2)

Câu 1. Khổ thơ trên trích từ tác phẩm nào? Tác giả là ai? Trình bày hoàn cảnh sáng tác của tác phẩm em vừa tìm được.

Câu 2. Xác định phương thức biểu đạt chính của khổ thơ trên.

Câu 3. Trong câu *"Ta nghe hè dậy bên lòng"*, biện pháp tu từ nào đã được sử dụng. Em hãy nêu hiệu quả nghệ thuật của việc sử dụng biện pháp tu từ đó.

Câu 4. Chỉ ra các câu cảm thán trong khổ thơ trên và cho biết chức năng.

Câu 5. Tiếng chim tu hú xuất hiện ở đầu và cuối bài thơ có tác dụng gì?

Câu 6. Em hãy viết một đoạn văn tổng - phân - hợp khoảng 12 câu nêu cảm nhận về khổ thơ đã cho. Trong đoạn sử dụng hợp lí một câu cảm thán và một tình thái từ (gạch chân, chú thích rõ).

Bài 3. Cho khổ thơ sau:

*Nhưng mỗi năm mỗi vắng
Người thuê viết nay đâu?
Giấy đỏ buồn không thắm;
Mực đọng trong nghiên sầu...*

(Ngữ văn 8 - tập 2)

- Câu 1.** Trình bày nội dung chính của khổ thơ đã cho bằng một câu ghép.
Câu 2. Xét theo mục đích nói, câu thơ in đậm thuộc kiểu câu gì? Nêu tác dụng của kiểu câu đó trong khổ thơ.
Câu 3. Tìm và nêu tác dụng của một biện pháp tu từ được sử dụng trong hai câu cuối khổ thơ đã cho.
Câu 4. Viết đoạn văn quy nạp khoảng 12 câu nêu cảm nhận của em về khổ thơ đã cho. Trong đoạn sử dụng hợp lí một câu cảm thán (gạch chân, chú thích rõ).
Bài 4. Cho câu thơ sau:

"Nào đâu những đêm vàng bên bờ suối"

(Ngữ văn 8 - tập 2)

- Câu 1.** Chép chính xác chín câu tiếp theo để hoàn thiện khổ thơ.
Câu 2. Khổ thơ vừa chép được trích từ văn bản nào? Cho biết tên tác giả và phương thức biểu đạt chính của văn bản em vừa tìm được.
Câu 3. Có thể thay thế từ "*mảnh*" trong câu thơ: "*Ta đợi chết mảnh mặt trời gay gắt*" bằng từ nào? Theo em, có nên thay thế như vậy không? Vì sao?
Câu 4. Cho câu chủ đề sau: "*Đoạn thơ trên đã khắc họa đậm nét vẻ đẹp của bức tranh tứ bình*". Hãy viết tiếp câu chủ đề trên để tạo thành một đoạn văn diễn dịch khoảng 12 câu, trong đó sử dụng hợp lí một câu cảm thán, một thán từ (Gạch chân, chú thích rõ).
Bài 5. Cho câu thơ sau:

"Ngục trung vô tửu diệc vô hoa"

(Ngữ văn 8 - tập 2)

- Câu 1.** Chép chính xác các câu thơ còn lại để hoàn thiện bài thơ.
Câu 2. Bài thơ vừa chép được sáng tác theo thể thơ nào? Hãy cho biết tên tác giả và hoàn cảnh sáng tác của bài thơ.
Câu 3. Chỉ ra câu nghi vấn trong bài thơ em vừa chép và cho biết chức năng của câu nghi vấn đó.
Câu 4. Nhà phê bình văn học Hoài Thanh nhận xét "*Thơ Bác đầy trăng*". Em hãy kể tên một bài thơ khác của Bác đã học trong chương trình Ngữ văn Trung học cơ sở có hình ảnh trăng.
Bài 6.

- Câu 1.** Chép chính xác bài thơ "*Tức cảnh Pác Bó*" của Hồ Chí Minh.
Câu 2. Trình bày hoàn cảnh sáng tác của bài thơ. Em hiểu như thế nào là "*Tức cảnh*"?

Câu 3. Từ “sang” trong câu thơ cuối bài được hiểu như thế nào? Qua đó, em hiểu thêm điều gì về Hồ Chí Minh?

Bài 7. Viết đoạn văn thuyết minh

Câu 1. Viết đoạn văn 10- 12 câu thuyết minh về một danh lam thắng cảnh nổi tiếng ở nước ta.

Câu 2. Tuổi thơ mỗi người gắn liền với nhiều đồ chơi dân gian. Hãy viết đoạn văn khoảng 12 câu giới thiệu về cách làm một đồ chơi dân gian mà em biết.

Bài 8. Vận dụng kiến thức để giải quyết vấn đề thực tiễn

Câu 1. Từ bản lĩnh của Bác trong bài thơ “*Tức cảnh Pác Bó*”, em hãy viết đoạn văn khoảng ½ trang giấy trình bày suy nghĩ của mình về vai trò của ý chí, nghị lực đối với thế hệ trẻ hiện nay.

Câu 2. Từ bài thơ “*Ông đồ*” - Vũ Đình Liên, em hãy viết một đoạn văn khoảng ½ trang giấy trình bày suy nghĩ của mình về việc giữ gìn những nét đẹp văn hóa truyền thống của dân tộc.

Câu 3. Từ bài thơ “*Ngắm trăng*” - Hồ Chí Minh, em hãy viết một đoạn văn khoảng ½ trang giấy trình bày suy nghĩ của mình về vai trò của tinh thần lạc quan trong cuộc sống.

Long Biên, ngày 14 tháng 02 năm 2023

NGƯỜI LẬP

NHÓM TRƯỞNG

KT HIỆU TRƯỞNG

PHIẾU TRƯỞNG

Trần Kiều Trang

Ngô Thị Thủy

Cao Thị Phương Anh